

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-392-7-13>

PECULIARITIES OF ACTIONS OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE UNDER MARTIAL LAW

ОСОБЛИВОСТІ ДІЙ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Pedin Rostyslav Arturovych

*Postgraduate Student
Odesa State University
of Internal Affairs*

*Scientific leader: Shkuta Oleh
Olehovych*

*Doctor of Law, Professor,
Head of the Department of Professional
and Special Disciplines
Kherson Faculty of Odesa State
University of Internal Affairs
Odesa, Ukraine*

Педін Ростислав Артурович

*аспірант
Одеський державний університет
внутрішніх справ*

*Науковий керівник: Шкута Олег
Олегович*

*доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри професійних
та спеціальних дисциплін
Херсонський факультет Одеського
державного університету
внутрішніх справ
м. Оdesa, Україна*

Успіх діяльності підрозділів Національної поліції України в умовах воєнного стану значною мірою залежить від рівня їх оперативно-розшукового забезпечення, суть якого полягає в комплексному та максимальному використанні сил та засобів оперативних апаратів для одержання достатньо повної і точної інформації, яка забезпечує прийняття оптимальних та своєчасних рішень із попередження та припинення протиправних діянь, документування кримінально-протиправних проявів, звільнення заручників тощо.

Організаційною основою оперативно-розшукового забезпечення дій підрозділів Національної поліції України в умовах воєнного стану є спеціально розроблений план заходів. Кожний оперативний підрозділ сам розробляє заходи для включення їх в загальний план оперативно-розшукового забезпечення. Розробці таких заходів повинно передувати:

– вивчення, аналіз (оцінка) оперативної та надзвичайної обстановки, що складається по лінії оперативної служби підрозділів Національної поліції України;

– прогнозування можливих змін оперативної та надзвичайної обстановки при виникненні особливих умов для діяльності підрозділів Національної поліції України;

– з'ясування цілей та завдань оперативних апаратів залежно від виду надзвичайної обстановки та особливих умов для діяльності підрозділів Національної поліції України.

До основних завдань оперативно-розшукової діяльності підрозділів Національної поліції України в умовах воєнного стану слід віднести:

- налагодження каналів отримання оперативної інформації;
- попередження, припинення та розкриття кримінальних правопорушень;
- виявлення і знешкодження організованих та інших злочинних груп;
- розшук осіб, які переховуються від слідства та суду або ухиляються від кримінального покарання;
- розшук осіб, які зникли безвісти;
- встановлення особи невідомих трупів;
- сприяння кримінальному судочинству, виконанню покарань та відшкодуванню збитків;
- виявлення причин та умов, що сприяли вчиненню кримінального правопорушення, з метою їх усунення.

Проведений аналіз зазначених вище завдань надає підстави стверджувати, основними вимогами до оперативно-розшукового забезпечення дій підрозділів Національної поліції України в умовах воєнного стану є:

– обов'язковість – передбачає безумовну організацію оперативно-розшукового забезпечення діяльності підрозділів Національної поліції України в умовах воєнного стану – незалежно від характеру явища, що викликано їх виникненням.

– плановість – оперативно-розшукове забезпечення у разі виникнення особливих умов не може здійснюватися експромтом, а повинно реалізовуватися за планами, що розробляються заздалегідь, на основі глибокого та всебічного аналізу оперативної та надзвичайної обстановки.

– функціональність – передбачає обов'язкове збереження функцій даного оперативного апарату при організації та здійсненні оперативно-розшукового забезпечення.

– всебічність – означає, що здійснення оперативно-розшукового забезпечення повинно відбуватися в тісній взаємодії оперативних апаратів. Повинно бути забезпечено максимальне використання всіма оперативними апаратами і кожним оперативним працівником своїх можливостей для вирішення завдань оперативно-розшукового забезпечення.

– безперервність та інтенсивність – особливої важливості під час дій підрозділів Національної поліції України в умовах воєнного стану набуває безперервність оперативно-розшукового забезпечення. Обсяг завдань оперативних апаратів, які доводиться вирішувати в особливих умовах, як правило, значно зростає, внаслідок чого різко зростає і навантаження на оперативних працівників. Ці обставини, а також необхідність безперервного оперативно-розшукового забезпечення передбачають підвищену інтенсивність роботи оперативних працівників, яка досягається шляхом оптимальної організації їх праці.

– сталість управління – сталість управління оперативними апаратами забезпечує ефективність оперативно-розшукового забезпечення дій підрозділів Національної поліції України в умовах воєнного стану. Виконання цієї вимоги передбачає сувору диференціацію службових обов'язків та повноважень посадових осіб, підвищення їх персональної відповідальності за доручену ділянку роботи з одночасним створенням умов для взаємозамінності.

На підставі викладеного можемо зробити висновок, що організаційною основою оперативно-розшукового забезпечення дій підрозділів Національної поліції України в умовах воєнного стану є спеціально розроблений план заходів, у зв'язку з чим структура плану оперативно-розшукового забезпечення дій підрозділів Національної поліції України в умовах воєнного стану має складатися з трьох етапів, а саме: здійснення підготовчих заходів до можливих дій оперативних апаратів в умовах воєнного стану; заходи, що реалізуються в найбільш динамічний та у важкопрогнозований період діяльності оперативних апаратів в умовах воєнного стану та включає та завершальний етап, що включає організацію роботи спеціалізованих груп оперативних працівників і негласних співробітників; підвищення ефективності роботи фільтраційних (зокрема блоклостів) пунктів; формування додаткових слідчо-оперативних груп; направлення частини негласних співробітників до районів зосередження осіб, які були евакуйовані із небезпечних зон; створення оперативних позицій у новосформованих та прикомандированих організаціях; організацію аналітичної роботи.

Література:

1. Про оборону України Закон України від 06.12.1991 № 1932-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#Text>
2. Про правовий режим воєнного стану Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII/ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>